

VASÁRNAP

POLITIKAI TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: 42—49, 198—04.

MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP

Előfizetési árak: Egész évre 1080 K.
Félévre 570 K. Negyedévre 290 K.
Egyes szám ára — — 30 korona.

Budapest, 1923.

IV. évfolyam, 15. szám.

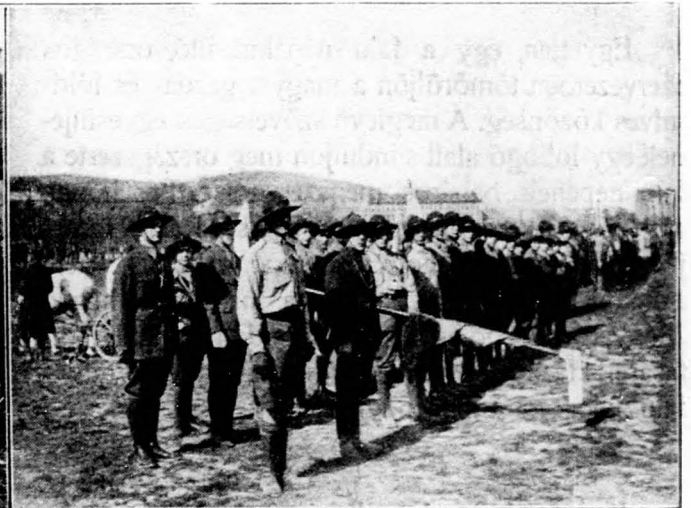
Vasárnap, április 15.

Mi lesz a faluval?

(—) A bolsevizmus bukása után nagyon sok szó esett a faluról. Mindenki a falut dicsérte, mely nem hódolt be egy könnyen Kun Bélának. Az ellenforradalom csöndben állandósult a falvakban. Nem fogadta el a falu a fehér pénzt, csak a kék pénzt. Védte a templomot és az iskolát a népbiztosok ellen. Éhezett a vörös Budapestet és időközönként fegyveres ellentállással küzdött a kegyetlen rémuralom ellen. A falu népének a harctéri hősök százezreinek elvesztése után még újabb ezreket kellett áldoznia polgárainak legjavából, akiket az akácsonyakon akasztottak föl a szociális termelés pribékjei. A vörös áradatot a falu drótkadályai tartóztatták föl. Az ország meleg köszönettel és rokonszenvvel fordult ezért a faluhoz s divattá vált a jelszó: gondoskodjunk a faluról!

Majd négy esztendő mult el az átkos rémuralom óta. A nemzeti közhangulat élén magyarságunk jobbjai, magával az ország kormányzójával élükön, a faluért nemes mozgalmakat indítottak. Rubinek Gyula nem csupán a nemzeti földbirtokreform kezdeményezésével, hanem a Falu Országos Szövetség megalapításával is egyengette az útját a falut megerősítő politikának. A falu kultusza a pártpolitikába is diadalmasan vonult be. Politikailag a falu népe elnyerte a megszervezést, mellyel győzött is — a választásokon. A választások azonban és a pártpolitika még nem minden, különösen nem, mikor az európai gazdasági viszonyok úgy sem teszik lehetővé, hogy a politika sokat fordítson a falu során.

A falu ma — négy évre a nagy felfordulás után — még gyámoltalanabban áll, mint a béke idején, mikor a földművelők szervezése erős kezek-

Országos cserkészünnepély a Vérmezőn.

Batról: A cserkészcsapatok parancsnokai fogadalmat tesznek. — Jobbról: Egy cserkészcsapat.

ben volt s a gazda- és földműveskörökben, meg a szövetkezetekben duzzadó élet lüktetett. Hol vagyunk ma azoktól az időktől, amikor az ország gazdáit tízezerrel gyűltek össze a Balaton partján, vagy Temesvárt?! Árnyéka csupán a mostani agrártársadalmi élet a réginek s ez az árnyék mindinkább halványul. A falu megszervezésével négy-öt országos egyesület is szeretne megbirkózni, de anyagiak híján kevés eredményre. A másik ok ép a szétszórtság. Mikor a falu ellenfelei egy blokkban vannak, akkor a falu is legyen egy táborban.

A tatai népművelődési kiállítás ünnepélyes megnyitása.

Troykó Béla tatai főszolgabíró ünnepi beszédben fölkeri Asztalos Sándor komárommegyei alispánt (ülő alak) a kiállítás megnyitására.

Egyetlen, egy a falu népéhez illő, országos szervezetben tömörüljön a magyar gazda- és földműves közönség. A meglévő szövetségek egyesüljenek egy lobogó alatt s induljon meg országszerte a falu népének babéros megszervezése. Pár hónap alatt a falvak ezrei lesznek együtt s a Rákos mezején összegyűlnek, hogy szavukat hallassák: nem bontani és rontani, hanem a nagy földművelő Magyarország fölépítésének fogadalmas megindítására. Ha a jeladást meghalljátok, legyetek ott — falu népe — valamennyien!

Budapest, április 14.

Kosztosok a dutyiban. Bekövetkezett, amire számítottunk. A börziánerek még a vidéki polgárokat is elcsábították, hogy pénzüket nekik adják heti 4–5 százalékos kamatra s a szegény Kleofások, akik lépre mentek, most se

a tőkét, se a kamatot nem látják viszont. A jörfizető liberálisok elsikkasztották a kosztpénzt s a rendőrség kezére kerültek. Száznál több börzeügynök lett «fizetéseképtelen». Már a börze táján ugyanis a lopást és csalást úgy hívják, hogy «fizetéseképtelen» lett a bankár úr. A héten a börze — szinte — átköltözött a rendőrkapitányságra. A prémesbundás liberálisok ott verejtékelték a rendőrség folyosóján s várták, míg reájuk kerül a sor. Úgy jártak, mint a hajótörtek a hajóroncsra. Egyik beleesett a vízbe s magavál rántotta a másikat; a másik beleerántotta a harmadikat és így tovább. Így száznál több börzeliberális került a dutyiba. A mezei szagú kosztpénzt egymásnak adták tovább s vettek és adtak értékpapirokat puffra. Most, hogy megcsipte a husvétit jagy a börzét is és leestek az értékpaprok, nem tudtak fizetni. A kosztpénz röhög valahol, a vidéki Pali pedig, aki a kosztpénzt fölküldte, hogy pestimódra jól éljen munka nélkül, sírhat utána. Még ha értékpapírfedezet van nála, vigasztalhatja magát, de meddig? Míg a bíróság ki nem mondja, hogy liberális bankárja nem a saját, hanem más papírját adta neki, amihez se neki, se a Palinak jussa nincs. Akkor aztán se koszt, se kamat, se papír. Akinek van esze, ebből okulhat s nem adja kosztba a pénzt könnyelműen. Viszont meg kell állapítani, hogy a börzei játékbarlang ellen az államnak kötelessége megvédeni polgárait. A börze legyen börze, de a játékbarlangot be kell csukni!

*

Búzakölcsön — búzadósság. Mióta a korona értéke állandóan változik és többnyire süllyed, keresik az emberek az állandó értékűt. Jobb híján a búzát kezdik elfogadni adónál, haszonbérnél, napszámnál s ujabban kölcsönnél is. Akinek kamatoztatni való pénze van, búzákamatra és búzavisszafizetésre adja kölcsön a pénzt. Aki pedig kölcsönt akar, búzakerékben veszi föl azt s búzakerékben fizeti vissza és fizeti a kamatot. A kormány törvény-

javaslatot készít, hogy a jelzálogintézetek búzára szóló jelzálogkötelezvényeket bocsáthassanak ki, és pedig annyit, amennyi búzakerékben adnak ki. Állandóan azt sürgetjük, hogy a mezőgazdasági termelést hitelhez kell juttatni. A termelő nem tud beruházásokat eszközölni, hogy intenzívebb gazdálkodást folytathasson, ha nem jut hosszúlejáratú és alacsonyabb kamatozású kölcsönhöz. A kosztpénz kolerája még azt a kevés pénzt is elvonja a termelőstől, amivel eddig rendelkezett. A búzakerékrendszer azonban módot nyújt arra, hogy a kétes biztonságú kosztpénz helyett újra visszakapja a pénz a maga természetes elhelyezését és a termelés is hosszúlejáratú hitelhez jusson. Aki kosztba adja pénzt, pár hét múlva vagy egészen, de jobb esetben — a korona esése folytán — részben elveszíti tőkéjét. Ha 100.000 koronát ad kölcsön, egy hónap múlva esetleg már csak 50 000 korona értékű tőkét kap vissza, mert esett a korona értéke. Ezért a nagy kamat se kárpótolja. De aki búzakerékben adta betétbe vagy kölcsön a pénzt, az a 100.000 korona értékű tőkét bármikor ugyanakkora értékben kapja vissza és a kamatot is állandóan jó értékben kapja. Ezért jósolunk sikert a búzakerékösöknek, de természetes, hogy az ilyen kölcsön elsősorban a búzatermelő gazdáknak való, akik a törlesztésre és kamatfizetésre búzával rendelkeznek.

Betétek búza-értékben.

Korszakot alkotó reformot létesített az Olasz-Magyar Bank és remélhető, hogy ennek a révén Magyarországon ismét föléled a «betét», amivel az emberek — tekintve a nevetségesen csekély kamatot, főleg pedig a valutáris viszonyokat — bizony-bizony felhagytak. A bank ugyanis pénztárjegyek ellenében búza-értékre szóló betéteket fogad el. Az új intézményt megmagyarázandó, abból indulunk ki, hogy ma egy métermázsza búza ára 20.000 korona. Ha tehát valaki 200.000 koronát kíván «betenni», ez annyit jelent, hogy az illető tíz métermázsza búzabetétet képes elhelyezni. Irányadóul vétetik a «Tiszavidéki» 76 kg. súlyú búzának budapesti jegyzése. A betétet 6 hónapra, de legfeljebb egy évre lehet elhelyezni. Ha valaki április 15-én kíván ilyen búzabetétet 6 hónapra elhelyezni, október 15-én lejáró pénztárjegyet kap. A búzabetétek után a bank ez idő szerint a következő évi kamatokat téríti meg: 4 $\frac{1}{2}$ 0/0-ot, ha a betét 6 hónapra, 5 0/0-ot, ha nyolc és 6 0/0-ot, ha 12 hónapra helyeztetik el. A betéti kamat is búzaértékben számíttatik, vagyis egy év elteltével kamatok címén 6 kg. búzának pénzértéke jár egy métermázsza után.

A pénztárjegy beváltási árát úgy határozza meg a bank, hogy a lejáratot megelőző hónap első és 15. napja, illetve 16. és 30. napja között jegyzett átlagár az irányadó. A pénztárjegy nem szól meghatározott névre, hanem bemutatóra, vagyis a pénztárjegy birtokosa nem tartozik semmiféle személyi igazolással, aminek az az előnye van, hogy a pénztárjegy az ellenérték kifizetése mellett bárkinek rövid úton eladható. A búzabetét legkisebb összege 5 métermázsza búza, ami a mai árfolyamok szerint kb. 100.000 koronának felel meg. Ezekből a betétekből a bank búzahitelt nyújt a mezőgazdáknak, földbirtokosoknak, haszonbérloknak és szőlőbirtokosoknak. A hitelt csakis kitünően gazdálkodó és teljesen rendezett anyagi viszonyok között élő mezőgazdák vehetik igénybe. A hitel összege 20, 100 vagy 2000 métermázsza búza stb. Az így megállapított búzahitel összege

koronában fizettetik ki, tehát annyi korona folyósíttatik, amennyi a hitelként engedélyezett búza pénzbeli árának megfelel. A betevők pénzeik illetén elhelyezése mellett biztosítják tőkéjük és a kamat értékállandóságát, viszont a hitelélvezők, amennyiben a nyert hitelt gazdasági befektetésekre és kiadásokra fordítják, gazdaságuk jövedelméből kockázat nélkül teljesíthetik az értékálló hitel visszafizetését. A Magyar-Olasz Bank R.-T. (Budapest, V., Nádor-utca 16.) érdeklődőknek részletes felvilágosítással szolgál és máris megállapítható, hogy se szeri, se száma az érdeklődőknek, akik a pénztárjegy e forradalmian újszerű üzletág dolgában felkeresik. A tőke ilyen elhelyezésénél biztosítva látják pénzüik vásárló kapacitásának megóvását. A középosztály pedig az «őszi beszerzésről» gondoskodik ilyen pénztárjegyek váltásával.

MI HIR (A POLITIKÁBAN?)

Vass József dr. népjóléti miniszter új lakásrendelet-tervezetet készített és ezt a lakásrendelet-tervezetet a nemzetgyűlés drágasági bizottsága is megvitatta. A minisztertanács a bizottság ülésén elhangzott kívánságnak megfelelően módosította a lakásrendelet-tervezetet és ez a *lakásrendelet már megjelent a hivatalos lapban.*

A lakások bérének ötvenszeres emelése három egymásután következő házbérnegyedben következik be

és pedig május elsején a bérösszeg harmincszorosa, augusztus elsején tízszerese és november elsején is tízszerese lesz az emelkedés. A szabadforgalomra való áttérés csakis a lakásépítés megindítása után lép életbe, vagyis a *felmondások csak a lakásépítkezések után szabadulnak fel.* Az albérlőkről a rendelet ki fogja mondani, hogy *az indokolás nélküli felmondást csak az új albérlőnél engedi meg.* A körorvosi lakásokat felveszik a szabadrendelkezés alól mentesített lakások listájába. Ugyanez vonatkozik a *közérdekű szövetkezetekre* is.

A felszabadítás nem terjed ki a négyezer lélekszámon aluli községekre.

A népjóléti miniszter a nemzetgyűlésen

törvényjavaslatot terjesztett be az építkezésről.

A miniszter reméli, hogy *az építkezések erős lendülettel kezdődnek meg.* Egy amerikai pénzcsoport *ötmilliárd dollár befektetéséről tárgyal.*

A belügyminisztériumban hónapok óta dolgoznak a

közigazgatási reform előkészítésén.

A belügyminiszter javaslatvezetésének fontosabb intézkedései a következők: A vármegye élén ezentúl is a főispán áll. *A törvényhatósági bizottság* meghatározott időre választott tagokból áll.

Az alispánt, a belügyminiszter előterjesztésére, az államfő nevezi ki

a vármegyei törvényhatósági bizottság három jelöltje közül. A többi vármegyei tisztviselőket is kinevezi.

A rendezett tanácsú városokban és a községekben megmarad a képviselőtestület. *A községekben a tagoknak csak kétharmadrészt választják,* ezek közül is az egyik harmadot azokból, akik tíz holdnál nagyobb birtok után fizetnek földadót. A harmadik harmadot virilisek teszik ki.

A polgármestert a képviselőtestület három jelöltje közül az államfő nevezi ki,

a többi tisztviselőket a képviselőtestület választja. Mezővárosokban a közigazgatást a megyei főbíró vezeti, akit a képviselőtestület által kijelölt három személy közül a belügyminiszter nevez ki.

A községek élén a jegyző áll, akit szintén a belügyminiszter nevez ki

és aki tízévi jó szolgálat után magasabb közigazgatási tisztviselői állásra is képesíthető.

A közigazgatási tisztviselőket, az alispán és polgármester kivételével, *egyik megyéből másik megyébe is át lehet helyezni.*

«A lefolyt idők kiesnek hafalmunkból és még lsten sem bírja visszaidézni azokat, vagy megsemmisíteni az akkor elkövetett bűnöket. A jelenre és jövőnkre azonban erős befolyást gyakorolhatunk, ha tanulunk és egyetértünk.» (Széchenyi.)

+MEZŐGAZDASÁG+

A tavaszi kalászosok trágyázása.

Irta: Surányi János.

A tavaszi kalászosok termésátlagai hazánkban annyira nem kielégítőek, hogy természetük sok esetben nem is jövedelmező. Ennek az az oka, hogy a gazda a tavaszi kalászosokat rosszul előkészített földre veti, különösen a zabot olyanba, amelyik a legsilányabb, istállótrágyát régen kapott, tehát termőképessége nagyon csekély.

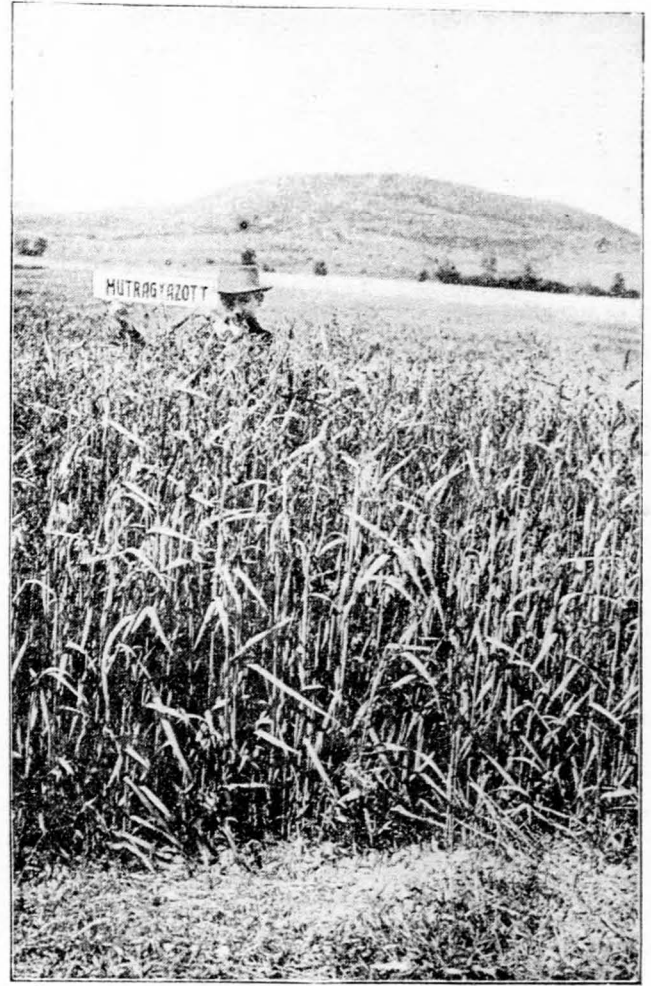
A tavaszi kalászosok termésének fokozása csakis két uton-módon lehetséges: ha kiküszöböljük a *talajelőkészítésben* eddig követett hibákat és ha azokat a megfelelő *trágyázásban* részesítjük. Az első tekintetében a legfontosabb teendő az, hogy a tavasziak alá már össze szántunk és pedig lehetőleg mélyen, tavasszal pedig a szántást mellőzzük, hanem ehelyett tárcsás boronával, rugós boronával, extirpátorral vagy pedig közönséges fogással készítjük elő a talajt a vetésre alkalmas állapotba. Az össze mélyen megszántott föld ugyanis egyéb előnyök mellett sokkal több vizet fogad be és képes elraktározni a későbbi időkre, mint az, amely szántatlanul marad, így az őszi szántású földben a tavaszi kalászosok az esetleg bekövetkező tartós szárazsággal is képesek megküzdeni. De erre vonatkozóan már annyi buzdításban részesült a gazda, hogy most részletesebben csak a termésközelítés második eszközéről kell beszélnünk.

A tavaszi kalászosok azért is teremnek nálunk olyan keveset, mert rendszerint nagyon messze kerülnek az istállótrágyától, de azért tévedés volna azt hinni, hogy a tavaszi kalászosok trágyázásának megoldása az istállótrágyával lehetséges lenne. Az istállótrágya részben nem is alkalmas trágya-nem a kalászosok trágyázására, részben nincs is annyi, hogy a kapásokon és takarmánynövényeken kívül más növények alá is jusson belőle. Ellenben lehet és szükséges is a tavaszi kalászosokat trágyázni *műtrágyákkal,* aszerint, hogy a föld milyen trágyázásra szorul rá, szuperfoszfáttal, kálissóval, mézsnitrogénnel és kénsavas ammóniákkal, amely műtrágyák ma a gazda rendelkezésére állanak.

Az árpa főtrágyája a szuperfoszfát, ezenkívül azonban még a kötöttebb természetű talajokon is gyakran meghálálja a kálitrágyázást, azért jó, ha a gazda nemcsak a szuperfoszfát, hanem a 40%-os kálisó alkalmazásával is kísérletet tesz. Ha az árpát gazdagabb, jobb termőképességű földön vagy trágyázott kapások után termesztik, nitrogéntrágyázásra nem lesz szükség, egyébként azonban igen, amely esetben kat. holdanként a vetés előtt 50–60 kg. mennyiségben elszórt kénsavas ammóniák és 60–70 kg. mennyiségben elszórt mézsnitrogén igen nagy mértékben járulhat hozzá a termés fokozásához. A szuperfoszfátot kat. holdanként 125–150 kg., a 40%-os kálisót pedig 50–75 kg. mennyiségben alkalmazzuk.

Aból, hogy a *zab* termesztett növényeink egyik legigénytelenebbike és olyan talajokon is megterem, ahol más kalászosot termesztani sikerrel nem lehet, sokan azt következtetik, hogy azt nem szükséges és nem is érdemes trágyázni. Ellenkezően a zab nemcsak kívánja, hanem meg is hálálja a trágyázást annál is inkább, mert termőképessége nagy s a trágyázás folytán előálló nagy terméshozattal bőven fedezi a trágyázás költségeit. Trágyázhatunk a zab alá szuperfoszfáttal, tőzeg- és homoktalajokon ezenkívül még kálissóval, nagyon sovány talajokon pedig kénsavas ammóniákkal és mézsnitrogénnel is. Az alkalmazandó mennyiségek ugyanazok lehetnek, mint az árpánál. A mellékelt kép szerint a foszforsavat, kálit és nitrogént tartalmazó műtrágyákkal való trágyázást a zab kat. holdanként 537 kg. terméshozattal hálálta meg, ami a zabnál egyáltalán nem tartozik a ritkaságok közé.

Ami a *műtrágyák alkalmazásának idejéről* illeti, a szuperfoszfátot és a kálisót a megelőző év őszén szokták kiszórni s csak kivételes esetben azon év elején, mikor a tavaszi kalászos elvetésre kerül; a nitrogénműtrágyákat természetesen

A műtrágyák hatása a zab termelésére. (Sátorkői bérgazdaság, Dorogon.)

Balról: Kötöttebb, fekete homoktalajon trágyázatlan zab; termés kataszteri holdanként 875 kilogramm. — *Jobbról:* Ugyanazon a talajon, kataszteri holdanként 200 kilogramm káliszuperfoszfáttal és 59 kilogramm csilisalétrommal trágyázva; termés 1412 kilogramm. (»Hungária» Műtrágya-, Kénsav- és Vegyipar Részvénytársaság felvétele.)

csak tavasszal a vetés előtt szórják ki. Sok esetben tapasztalták azonban azt, hogy mikor a foszforsav- és kálitrágyát nem ősszel, hanem tavasszal szórták ki, azoknak semmi, vagy csak nagyon kevés hatása volt. E hatástalanságnak oka csakis a száraz tavaszi és nyári időjárás lehet, amely a műtrágyák oldásbajutását nem teszi lehetővé. A gyakorlat azonban azt is igazolta, hogy a műtrágyáknak még kedvezőtlen körülmények között is igen jó hatása van akkor, ha azokat a vetéssel egyidejűen a sorokba adjuk, vagyis sortrágyázást alkalmazunk. A *sortrágyázás* a leghatalmasabb eszköz a gazda kezében arra, hogy tavaszi kalászosainak az elérhető legnagyobb termőképességet biztosítsa. Olyan viszonyok között pedig, mint az ideiek, mikor a késői kitavaszkodás és állandó esőzés a vetési munkálatokat annyira hátráltatta, a sortrágyázás a leginkább alkalmas lehet a rossz termésre való kilátások csökkentésére. Az Orsz. M. Kir. Növénytermelési Kísérleti Állomás által országsszerte végzett kísérletek azt mutatták, hogy úgy az árpánál, mint a zabnál a sorba adott műtrágya hatása 3 és félszer nagyobb, mint az ugyanolyan mennyiségű szórva adotté. Bátran állítható tehát, hogy a sortrágyázás a tavaszi kalászosok legmegfelelőbb trágyázási módja s csak kívánatos, hogy arra a gazdák úgy a maguk, mint az ország hasznára minél nagyobb mértékben áttérjenek. Sorba lehet adni úgy a szuperfoszfátot, mint a kálisót és kénsavas ammoniákat, a mésznitrogént azonban nem. Amint az őszi kalászosok sortrágyázásának tárgyalásánál is szó volt már erről, ha a műtrágyákat a vetőmaggal együtt vetjük ki, nem is szükséges a fentebb említett teljes

mennyiségeket, hanem ezeknek csak felét vagy háromnegyed részét alkalmazni, hogy jó hatást érzünk el. A szuperfoszfát, 40%-os kálisó és kénsavas ammoniák pedig egymással összekeverhetők az alkalmazás megkönnyítése végett

Milyen takarmányféléket termeljen a kisgazda? E kérdésre, Fehér Zoltán jószágigazgató, a kitűnő gazdasági szakíró így felel:
«Legmelegebben ajánlom a vörös vagy a stájer lóherét, melyet már az előző tavaszi kalászosal egyidejűleg kell elvetni; ha kedvező idő jár, még ugyanazon évben ad ez kaszálást (szűzhere). A következő évben, ha kedvez az idő, három kaszálást ad a here, azután augusztus végén felszántandó, hogy kellőleg előkészíthetőség a földet az utónövény (rendszerint búza) alá. Ha kedvezőtlen az idő, nagy a szárazság és hőség, vagy későn tavaszodott, akkor a here csak két kaszálást és augusztusig jó legelőt ad, vagy ha magnak akarunk fogni, akkor csak egy kaszálást kapunk, a második helyett jön a mag, de a szalma s polyva is jó takarmány. Ha az éghajlati viszonyok nem engedik bizonyos vidéken a here termesztését, akkor vessünk zabosbükönnyt, melyben túlsúlyban legyen a bükönny egyrészt, mert jobb eleséget ad, másrészt, mert több nitrogén marad így talajunkban. A bükönnymag drága, azért termeljünk egy kis darab földön mi magunk magbükönnyt. Zöldtakarmánynak vessen a kisgazda csalamádét, esetleg borsókeveréket. Jó a csalamádé muharral keverve is. Lovak részére muhart kell vetni, de csak éppen annyit, amennyi szükséges zöldnek, mert ez a növény igen szárazan hagyja vissza a talajt az utónövénynek».

Törpe gyümölcsfák. Városmenti villák kertjeiben nem ritkán láthatni oly apró gyümölcsfákat, melyeknek koronája már 35—40 cm.-re a föld színétől terül szét. Az egész korona csak 5—6 drb, pár arasznyi hosszúságú ágacskából tevődik össze. A törpe gyümölcsfák különös jelentősége abban áll, hogy korán, 2—3 éves korukban már teljes gyümölcsstermessel örvendeztetik meg a kertészt; a rajtuk termő gyümölcs rendszerint igen nagy, zamatos és egészséges, mert a gyökérzet alig hajt ágakat, hanem minden felvett táplálék a gyümölcs felhízására szolgál, másrészt a korona alacsony voltából kifolyólag könnyen lehet elérni a hernyófészkeket, tökéletesen és alaposan be lehet a lombzatot permegetni s így a gyümölcsrontó férgeket a terméstől távol tartani. Apróbb kertekben nagyon szeretik őket azért is, mert térszükségletük csekély (egymástól 2—3 méternyire ültethetők), alacsony és ritka koronájuk pedig alig vet árnyékot s így szétszórtan még a konyhakertben se tesznek kárt. A koronának egy-két zsákkal való befedése útján megvédehető könnyűszerrel a késői fagyok ellen, végre a gyümölcsből minden valószínűség szerint kevesebbet vernek le a szélviharok, mint a magastörzsű gyümölcsfák sűrű, terebélyes koronájáról.

TANÁCSADÓ

Kérdés. Árpapolyva etethető-e? (Dorozsmai előfizető.) — **Felelet.** Árpapolyva több tápanyagot tartalmaz és könnyebben emészthető, mint a rozspolyva, de miután nagyon érdes, nem szívesen eszi a marha, mert a toklászkod a száját kibélelő nyálkahártyába fúródna s arra kényszerítik az állatot, hogy evés után nyelve segítségével távolítsa el azokat. Ellenben, ha az árpapolyvát áztatás, leforrázás, füllesztés stb. által megpuhítjuk, akkor nemcsak a marha, de a ló és a sertés is szereti.

Kérdés. I. Ribizli-, pöszmétebokrainkat, barack- és diófűtőket különböző rovarok lepik el, mivel védekezhetünk ellene? 2. Az amerikai postát nem kapom rendszeren, mi ennek az oka? (K. Józsefné és iff. K. N.) — **Felelet.** 1. A fákat és bokrokat pusztító rovarok elleni védekezési módot látatlanba nem ajánlhatunk. Tesék a különböző rovarokból egy-egy példányt a M. kir. rovarvartani állomáshoz (Budapest, II., Kitaibel Pál-u. 3.) beküldeni, ott készséggel fognak adni felvilágosítást a védekezési eljárásról. 2. A küldő érdeklődjön a feladó amerikai postahivatalnál, a címzett pedig az itteni postahivatalnál.

Kérdés. Emdeni lúdtojás hol szerezhető be? (Sz. N.) — **Felelet.** Emdeni lúdtojás beszerezhető Bogyay baromfityezetében Sárospatakon.

Kérdés. Birsalmafáimat rovarok bántják, mivel védekezhetem ellene? (Sz. A.) — **Felelet.** A K. J. és K. N.-nak címzett válaszuk a kérdéstevőre is vonatkozik, miután látatlanba védekezési eljárás nem ajánlhatunk.

Kérdés. Szőlőültványt hol rendelhetek? (K. I.) — **Felelet.** Ungváry László r.-t. Cegléd, özv. Mathias Jánosné Kecskemét, Kátonatelep.

Kérdés. Rendelt-eközségünk harangot az Ecclesiánál? (Mályi.) — **Felelet.** Igen.

Kérdés. A budapesti iparképzőintézet az iparossegédek és tanoncok remekmunkáit jutalmazza-e? Hol kell részvételre jelentkezni? (I. J.) Fónó. — **Felelet.** Jutalmazza. Legközelebb asztalosok és lakatosok részére rendeznek kiállítást Budapesten. Az asztalosok kiállításán résztvenni óhajtok az Asztalosipartermületnél (Budapest, VIII., Bércokcsis-u. 12.), a lakatosok kiállításán kiállítási akarók pedig a Lakatosipartermületnél (Budapest, VII., Nyárutca 6.) érdeklődjenek.

Kérdés. A megszállott területen állomásozott ezredék felszámoló pótkereteit hol tudhatom meg? (T. S.) — **Felelet.** A járási székhelyeken levő Népgondozó kirendeltségeknél, városokban az előjáráságon.

Kérdés. 1922. évben házhelyet vettem és ezideig még nincs nevem iratva. Jogosan bíróságolt-e meg a pénzügyigazgatóság? (T. J.) — **Felelet.** Amennyiben a szerződést annak keltétől számított nyolc napon belül illetékkiszabás végett nem mutatta be, vagy későn mutatta be, ez a mulasztás, illetve késedelem bíróságolást von maga után.

Kérdés. Van-e törvény arra, hogy szomszédom milyen távolságra köteles takarmányos pajtáimtól a trágyát lerakni? (M. N. Répcelak.) — **Felelet.** Az ilyen kérdést a községi szabályrendelet szabályozza. Ez a községgházán megtudható.

Üzenet a könyvrendelőknek. Rézi néni szakácskönyve kifo-gyott. — Malatinszky Ágnes szakácskönyve 3063 K portómentesen.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Gazdatársadalmi hírek.

333 millió vásárlási visszatérítés.

A szövetkezetek anyagi haszna úgy nálunk, mint külföldön az úgynevezett vásárlási visszatérítésben szokott jelentkezni. A *Hangya* ez idén elért forgalmának 5%-át, kerekén 333 milliót juttat központi üzletrészek formájában azoknak a szövetkezeteknek, amelyek áruszükségletüket a Központ útján szereztek be. A vásárlási visszatérítés most sehol sem fizetik készpénzben, hanem tőke szaporításra használják fel. A bankoktól mostoha elbánásban részesülő szövetkezeteknek ez az egyedüli eszköze, hogy a nagy forgalom lebonyolításához szükséges forgótőkét megszerezzék s a mai viszonyoknak megfelelően gyarapítsák.

Újabb megváltási eljárás alá kerülő birtokok.

Az Országos Földbirtokrendező Bíróság 1923 márc. 26—31-ig megváltási eljárást rendelt el az alábbi községekben és birtokokra: *Nagyganna* községnek — Eszterházy Tamás gróf-féle hitbizományi és pannonhalmi szent Benedekrendi apátság birtokára; *Taksony* községnek — a magyar vallásalap birtokára; *Kistótfalu* községnek — Montenuovó Alfréd herceg birtokára; *Varga és Liget* községnek — Eggenhoffer József és a rákosmenti takarékpénztár birtokára; *Balatonfüred* községnek — házhelyekre Eszterházy Mária grófnő, férj. Quadt Sándorné birtokára; *Börcs és Abda* községnek — a győri katolikus püspökség, Merán Jánosné, a győri káptalan és Landler Antal birtokára; *Deveser* községnek — Eszterházy Tamás gróf birtokára; *Pusztaszentlászló és Söjtör* községnek — Tarányi Ferenc, Nagy András, Toronyi Ferenc, Pörnczi István, Festetich Mária grófnő, Farkas Tibor és Csertán Károly birtokára; *Nágyocs és Kára* községnek — Rubidó-Zichy Iván báró birtokára; *Szentgotthárd* községnek — a zirci apátság birtokára.

A földmunkás-szövetkezetek országos szervezése.

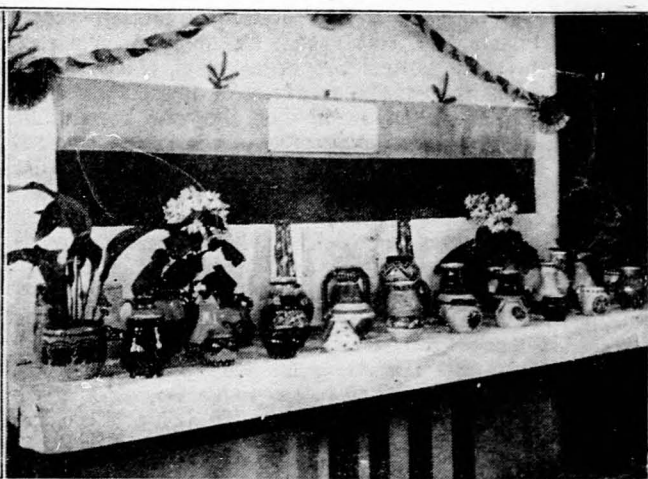
A földmunkások vállalkozó szövetkezeinek országos megszervezése és üzembehozatala, valamint a földmunkás-szövetkezetek állami támogatásáról szóló törvény végrehajtása céljából az *Országos Központi Hitelszövetkezet* külön ügyosztályt állított fel. A vállalkozászerű munkaalkalmak, a munkapiac feletti áttekintés és a szövetkezeteknek a vállalkozászerű munkálatokban való bekapcsolódhatása végett érintkezésbe lépett az összes államépítészeti, folyam- és kulturmérnöki hivatalokkal. A kereskedelemügyi miniszter utasította az önálló igazgatással bíró hazai közforgalmi vasútkat, hogy a vasútépítéssel kapcsolatos földmunkák biztosításánál versenytárgyalási hirdetményeiket az Országos Központi Hitelszövetkezettel is közöljék. Az Országos Központi Hitelszövetkezet felterjesztést intézett a miniszterelnökhöz, hogy a kormány a közúti munkák megindításához a törvényhatóságoknak megfelelő útéptési előlegeket, a belviszabályozási és ármentesítő társulatoknak pedig bankkamatláb mellett beruházási hitelt bocsásson rendelkezésére.

A lovak után fizetendő kiviteli illetékek szabályozása.

A pénzügyminiszter rendeletet adott ki a lovak kivitele alkalmával fizetendő kiviteli illeték módosításáról. Elrendeli a miniszter, hogy a versenylovak kiviteli illetékére vonatkozó korábbi rendelkezések fenntartásával az egyéb lovaknak első- és másodikrendűekre való osztályozása ezentul mellőzendő s a szóbanforgó lovak kivitele alkalmával darabonként félvér után 70.000, hidegvérű lovak után pedig 50.000 korona kiviteli illetéket kell fizetni.

Borkiállítás Kisteleken.

Az *Első Tiszáninneni Gazdaszövetség* Szepessy József szőlészeti és borászati felügyelő irányítása mellett március 25-én Kisteleken borkiállítást rendezett. A kiállításon fajtisza: Muskotály, Rizling, Kövi, Veltelini, Kadarka, Burgundi stb. borok voltak kiállítva, melyek egyes termelőknél nagyban is beszerezhetőek. Az *Első Tiszáninneni Gazdaszövetségnek* Kistelek községben székelő elnöksége, esetleges borvevőknek a kívánt útbaigazítást készséggel megadja.

Népművelődési kiállítás Tatán.

Balról: A bábolnai állami ménésbirtok kiállítása. — Jobbról: Iparművészeti cserépedények.

Népművelődési kiállítás Tatán.

(Képekkel.) Messziről egybesereglett sok ezer főnyi közönség jelenlétében husvét vasárnapján nyílt meg Tatán a Falu-Szövetség, az Országos Stefánia-Szövetség és a helyi bizottság által rendezett falufejlesztési- és kulturakiállítás. *Troykó Béla* főszolgabíró, elnök ismertette a kiállítás célját és jelentőségét és üdvözölte a megye képviseletében megjelent alispánt és a távollévő Esterházy Ferenc gróf fővédnököt képviselő *Tuka Géza* jószágfelügyelőt. Utána *Bodor Antal*, a Falu-Szövetség főtitkára rámutatott arra, hogy két éven belül immár a tizenötödik helyen rendezik vándorkiállításait s azok egyre növekvő sikerének titka az, hogy hozzá tudtak férni a nép lelkéhez. Majd *Asztalos Sándor*, Komárom megye alispánja megnyitotta a kiállítást. A főgimnázium tíz termét és folyosóit zsufolásig megtöltötték a Tatáról s a megyéből kiállított különféle tárgyak. A bábolnai állami ménésbirtok igazgatója, *Kemény Géza* vezetése alatt nemrég alakult háziipari szövetség szövőségei és sokoldalú értékes készítményei egész termet betöltenek. Országos kiállításon is meglepetést okozna Esterházy Ferenc gróf uradalmának egész tantermet betöltő kiállítása. Gazdag változatban láthatók a világhírű *telivér ménés és tehenszét* képei, az uradalmi bányák, téglagyár, pezsőgyár, halászat, erdő- és mezőgazdaság termékei, külön csoportban iparművészeti és háziipari munkák, másfelől régi fegyverek, műtárgyak. Megkapóan izlées és gazdag a vadászat, erdészet s a *tatai főgimnázium cserkészcsapatának* külön terme. Sok értékes festmény, műtárgy látható a három termet betöltő kulturális csoportban, a tatai iskolák gyermeknapj slójd munkái különösen felűnnek. A tatai ipartestület két teremben mutatja be a város régi fejlett iparának remekait. Gazdag az építészeti, borászat, egészségügyi, női kézimunka csoportja is.

Kisgazdaképzőiskolák Mezőlakon és vidékén.

A veszprémmegyei Mezőlak község és a szomszédos községek kisgazdái részére kisgazdaképző téli tanfolyamot tartottak. A nyolc községből mintegy ötszáz kisgazda vett részt a tanfolyamon. A tanfolyamot bezáró ünnepélyes vizsgát március hó végén tartották Mezőlakon. A vizsgán megjelentek a földművelésügyi miniszter képviseletében Székely Jenő miniszteri tanácsos, továbbá Nagy László, a katonai kincstári uradalom jószágigazgatója, Nádassy György tábornok, Mille Géza mezőgazdasági kamarai titkár, Bellagh Lajos főszolgabíró, Mihályi Sándor gazdasági felügyelő és a pápai földművelésügyi tanári kara. A tanfolyam résztvevői feleleteikkel teljes tájékozottságot árultak el a mezőgazdaság minden köréből. Mezőlakon a nők részére is rendeztek téli tanfolyamot. Csecsemőápolás és gyermeknevelés, tejkezelés, baromfitenyésztés, gyümölcsfatenyésztés, konyhakertészet, méhészet és a háziállatok takarmányozása volt a nők vizsgájának tárgya. A férfiak tananyagát a növénytermesztés, állattenyésztés szükséges tudnivalóit is felölelte, sőt a számtan- és mértanból a négy alapműveleten kívül földek területmérését és a kazlak köbmérését is megtanulták. Egyébként a kertészet és a többi mezőgazdasági vonatkozású tárgyak, mint a nőknél, a férfiaknál is szerepeltek. Jövő évre terbe veszik a második évfolyam létesítését. A gyakorlati oktatás mellett a tanulók háziipari tevékenységet is fejdtettek ki. Kosárfonás, seprűkötés, kefekötés, kötélverés voltak a tantárgyak, amelyet úgy a nő-, mint a férfihalgatók teljes mértékben elsajátítottak. A jövő évben fonás és szövés tanítások egészítik ki a háziipart. A szomszéd községekben a gazdasági iskolákat az ottani néptanítók naponként 6-9 óráig tartó előadásokban tartották meg. Az irányítást a pápai gazdasági iskola tanárai végezték.

Mayer Károly miniszteri tanácsos előadása.

Mayer Károly miniszteri tanácsos, a földművelésügyi minisztérium munkaügyi osztályának vezetője, az elmúlt héten a *Nemzeti Klubban* előadást tartott *A békeszerződés és a munkáskérdés* címen. Annak idején a svájci és francia kormány állásfoglalásával szemben a hágai nemzetközi bíróság úgy döntött, hogy a mezőgazdasági munkásügyek a nemzetközi munkahivatal hatáskörébe tartoznak. Ennek a döntésnek az érveit nem mindenben helytállóknak, mindamellett a magyarországi agrárérdekeltségeknek is feltétlenül részt kell venniük a nemzetközi munkahivatal munkájában, mert csak úgy biztosíthatják azt, hogy ott ne hozzanak a termelés érdekeivel ellentétes határozatokat. Az előadó azt kívánja, hogy a gazdaságadalmi szervezetek valamennyi államban akciót indítsanak, hogy az *agrárius társadalom képviseletét nyerjen a munkahivatalban*.

Tizenkét gazdasági cseléd ünneplése Bábolnán.

Lélekemelő ünnepély folyt le a napokban a bábolnapusztai m. kir. áll. ménésbirtokon, ahol tizenkét, öreg, mezőgazdasági munkában megöszült cseléd negyvenéves szolgálatának megünneplésére jöttek össze. Az ünnepségen megjelent *Jeszzenszky Károly* báró min. tanácsos, *Géczy Imre* dr. min. osztálytanácsos, a földművelésügyi kormány, *Reviczky Tamás* dr. járási főszolgabíró, a megye, *Kemény Géza* gazdasági főtanácsos, a ménésbirtok igazgatója és a ménésbirtok tisztikara. *Kemény Géza* gazdasági főtanácsos meleg szavakkal üdvözölte az ünneplőket, akik sohasem csüggedő szorgalommal, magyar szívüknek igaz hitével, lelküknek melegeivel ennek az áldott földnek egyszerű munkásköntösben is, szegény sorsban is leghivebb bajnokai voltak. Az ünneplőket a következők voltak: *Heitler István*, *Heitler Gábor*, *Neumajer Lajos*, *Gróf János*, *Gróf István*, *Kocsis Ádám*, *Tomaschel János*, *Németh Ádám*, *Paré Mihály*, idb. *Pintér György*, *Hungler Mihály* és *Katona Ferenc*. Az ünneplőketnek *Reviczky Tamás* dr., járási főszolgabíró osztotta ki a földművelésügyi kormány elismerő díszoklevelét. Ezután a díszoklevelek kiosztása után *Jeszzenszky Károly* báró méltatta az ünneplőket érdemét. Végül a kaszinóban díszelőre gyűltek egybe.

Kétezer vagon burgonya kivitelét javasolja a közlekedési tanács.

Az Országos Közlekedési Tanács kiviteli szakkbizottsága pénteken délelőtt ülést tartott, amelyen foglalkozott a burgonya kivitelének kérdésével és meggyőződést szerzett arról, hogy a belvárosi szükséglet teljes kielégítése után is bizonyos felesleg állanak rendelkezésre. Ezért javasolta egyelőre *kétezer vagon burgonya kivitelének engedélyzését*. A tojásra nézve a szakkbizottság a kiviteli szabaddátélelét javasolja, a főváros szegény lakossága számára való természetben történő leadás mellett, a baromfikivitelnél pedig a kivitelt eddigi korlátozásának megszüntetését és az eddigi természetben történő leadás helyett a kiviteli illetékek pénzben való lerovását.

Ha nem áll jól, vagy ha nem nő a bajusza, használja a világhírű *Ámor* bajuszpedrót.

A magyar kormány a Népszövetségnél keresett védelmet a birtokfoglaló románokkal szemben. A nemzetek szövetsége hivatalos közleményt bocsátott ki, amely szerint a magyar kormány legutóbb megkeresést intézett a nemzetek szövetségéhez abban az ügyben, hogy a megszállott területekről magyar állampolgárságot kért egyének birtokait Románia kisajátította. A magyar kormány úgy vélekedik, hogy a Románia által foganatosított rendszabályok ellentétben állanak a békeszerződések rendelkezéseivel. A kérdést a népszövetségi tanács legközelebbi ülésének napirendjére tűzték ki, amely Genfben, április 16-án nyílik meg.

Elítélték a háborúért felelős bolgár minisztereket. A bolgár legfelsőbb törvényszék hosszabb tárgyalás után ítélkezett a háborúért felelőssé tett miniszterek ügyében. Radoszslavov volt miniszterelnököt négy társával együtt életfogytiglani börtönre, magasrangú katonákat pedig több esztendőre börtönre ítélték. A vádlottakat ezenkívül egyetemlegesen kötelezték 32,700,000,000 leva háborús kár megtérítésére.

Kosárkötő tanfolyam Zalakoppányban.

Zalakoppányban 34 résztvevővel tízhetes fűzfeldolgozó tanfolyam volt a tél folyamán. Elkészítettek közel ezer darab zöld és fehér házszerű tárgyat. A tanfolyamot a földművelésügyi minisztérium megbízásából megtekintette Szigethy Ödön kerületi iparfelügyelő, aki megígérte, hogy a jövő télen továbbképző tanfolyamot rendeznek Zalakoppányban. A tanfolyamot Békési László igazgatótanító szervezte. (Danitz Sándor állami tanító felvétele.)

Oláhországban állandó tüntetések vannak. Oláhországban az utóbbi időben igen zavaros a helyzet. Az ellenzék állandó tüntetéseket rendez, ami ellen a Bratianu-kormány ostromállapot kihirdetésével s más erőszakos eszközökkel védekezik. Az elmúlt napokban a Bukarestben rendezett tüntetések alkalmával a felvonuló diákok még a királyi palota ablakait is bevették. Stirbey herceg bukaresti palotáját teljesen feldúlta az elkeseredett tömeg, mert a herceg a királynak legrosszabb tanácsadója. A tüntetések oka a zsidókérdés és az új alkotmány, amelyet a Bratianu-kormány a legerőszakosabb módon szavaztatott meg. Bukarestben, Jassyban, Galacban és más városokban heves zsidóellenes zavargások folytak le, ami miatt a zsidók fejvesztetten menekülnek «biztosabb» vidékekre. Jellemző az oláhokra, hogy a Magyar Távirati Iroda táviratát, amelyben a zavargásokról keletkezett hírekre vonatkozóan kért hiteles felvilágosítást, Temesvárott feltartóztatták és nem engedték ki Bukarestből a valóságának megfelelő tudósítást. Itt említjük meg, hogy az oláhok minden eddigi erőszaknál halatlanabb merénnyel jártak el a csikmezei székelyekkel szemben. Ezeknek minden ingó és ingatlan vagyonát egyszerűen elkobozták az oláhok. A lefoglalást hamarosan foganatosították s természetesen a székelyeknek semmiféle kártérítést sem adtak. A kisajátítás hatványkétszer hold földre, a hozzátartozó lakóházakra, iskolákra és más épületekre vonatkozik. A székelyek nemzetközi felbíróságot döntése alá bocsátják az ügyet.

Még három évig maradhatnak Jugoszláviában azok, akik magyar állampolgárságot kértek. A magyar kormány és a szerb-horvát-szlovén kormányok között megállapodás jött létre, amely szerint mindazok, akik akár egyik, akár másik állam polgárai közé való felvételüket kérték (optálás) és így lakóhelyüket az illető országokba áttenni tartoznak, ebből kötelezettségeiknek 1926. évi július hó 26-ig tehetnek eleget. Az említett határidőig tehát megmaradhatnak régi országukban, magánjogaikat biztosítja a békeszerződés, csupán politikai jogokat nem gyakorolhatnak, mert az optálás ténye által külföldi állampolgárok lettek.

A bolsevikok kivégezték Budkievit prelatust. Az oroszok halálra ítélték Budkievit lengyel prelatust, több társát pedig súlyos börtönbüntetéssel sújtották. A prelatust kémkedéssel és ellenforradalmi ténykedéssel vádolták a vörösök, ami ellen hiábavaló volt a főpap védekezése. A halalos ítélet végrehajtása ellen egész Európa katolikus közvéleménye tiltakozott, a lengyelek egész csomó bolsevikot foglyot ajánlottak fel cserébe Budkievitért és társaiért, azonban mindez nem használt, a vörös pribékek egy pincében megkínózták és aztán a legkegyetlenebb módon kivégezték a lengyel főpapot. A moszkvai bolsevik vezéreknél egyébként nem valami biztonságos az életük. Legutóbb is mérgezési merényletet kíséreltek meg ellenük, ami azonban nem sikerült. A vörös vezérek mindig és mindenhol maguk előtt láthatják a kérelhetetlen halált, amit most ők oly bőkezűen osztogatnak másoknak.

A franciák vérfürdőt rendeztek Essenben. A Ruhr-vidéken levő Essenben nagyszombaton véres események játszódtak le. A franciák egyik osztaga ugyanis négy autót akart elvinni a Krupp-gyárból, amit a német munkások meg akartak akadályozni. A franciák gépfegyverrel lőtték a tömeg közlés e tüzelésnek tizennégy áldozata lett. A súlyosan sebesültek száma meghaladja a harmincat. A franciák a véres eseményekért a Krupp-gyár igazgatóit tették felelőssé, ezért négyet közülök le tartóztattak. A Ruhr-ügy rendezésére vonatkozóan egyébként tárgyalások folynak — ha nem is hivatalosan — tekintélyes francia és angol államférfiak között, akik módot keresnek arra, miként lehetne a német jóvátétel kérdésének megoldásával kapcsolatban a megszállást megszüntetni. A tárgyalások nem mutatnak konkrét eredményeket, de mindenesetre nagyjelentőségűek, mert közelebb hozta a francia szélsőséges politikát a mérsékelt angol állásponthoz.

A megszállók merényletei a katolikus vallás ellen. Csonka-Magyarország katolikusai husvét hétfőjén nagygyűlésre ültek össze a régi országházban, hogy tiltakozzanak az elszakított területek bitolónak a vallásszabadság ellen elkövetett merényletei dolgában. Haller István volt miniszter megnyitja után Ludwig Ernő főkonzul a csehnek erőszakosságait, Krüger Aladár az erdélyi magyarság sérelmeit, Láng János nemzetgyűlési képviselő pedig a délvidék katolikuságának helyzetét tette szóvá. Ezután határozati javaslatot terjesztettek a nagygyűlés elé s ebben tiltakozva a sérelmek miatt, felhívták azokra a művelt keresztény nemzetek figyelmét. Apponyi Albert gróf zárószavában kimutatta, hogy a trianoni szerződés bőségesen alkalmat nyújt rá, hogy a kisebbségek jogainak tiszteletben tartását követelhezzük.

Meghalt Tutankhamen fáraó sírjának felfedezője. Carnarvon angol lordot, aki mostanában a háromeresztendő luxori királyi sírjának felfedezésével tette ismertté a nevét szerte a világon, mint ismeretes, kutatásai közben légy csípte meg. A tudós vérmérgezést kapott és a megmentésére használaton követtek el orvosi minden lehetségest, a lord nagy kínok között meghalt. A bennlakók babonája szerint a háromezer éve békésen pihenő fáraó átka fogant meg Carnarvon lordon. A lelkes ember egyébként ötvenhat évet élt és körülbelül tizenhat esztendeje foglalkozott az egyiptomi titkok felderítésével.

Vas Gereben most száz esztendeje született. A centennáriumokban szinte kifogyhatatlan 1923-as esztendő újabb kiválóságot hoz előnkbe: Vas Gerebent, a jeles regényíró, aki április hetedikén múlt száz esztendeje, hogy megszületett. Ötletes költő egyénisége az urambátyámos táblabíró-század alakjait öltöztette az olombetű örökéletű ruhájába és úgyis mint korának kedélyes férfia, úgyis mint a nemzeti öncélúság jeles bajnoka, egyaránt tiszteletünkre érdemes. Regényei közül itt megemlíti ezeket: *Parlagi képek*, *A falu könyve*, *Tormagyórék*, *Ne vessünk*, *No még egyet nevéssünk*, *Ne bússulj*, *A régi jó idők*, *A nemzet napszámossai*, *Egy alispán*, *Nagy idők*, *nagy emberek*, *Régi képek*, *Pörös atyafiak*, *Életúnt ember*, *A tekintetes urak*, *Dixi*, *Garasos arisztokrácia*, *Jurátus élet*, *II. József császár kora Magyarországon*. Tolna vármegye hazafias lakossága országos ünnepség keretében akarja megülni Vas Gereben centennáriumát.

Tízezer cserkész vonult fel a Vérmezőre. Abból az alkalomból, hogy a Magyar Cserkész-Szövetség megalakulásának tízesztendő fordulóját ünnepelte, nagyszabású ünnepség játszódott le a Vérmezőn. Előbb valamennyi középiskola cserkészei istentiszteletet hallgattak, majd felvonultak a Vérmezőre. A mintegy tízezer diágyerek fölött József királyi herceg és fia, József Ferenc királyi herceg tartottak szemlélt, amely után a cserkészek megismertették fogadalmukat, hogy mindig teljesülniük köteleességüket Istennek, a hazával és embertársaikkal szemben. A királyi hercegek legnagyobb megelégedésüknek adták kifejezést a cserkészek pompásan fegyelmezett, katonás magatartása felett. A felvonulást úszóverseny, majd pedig szórakoztató előadás követte.

Lengyel és olasz diákok Budapesten. Az elmúlt héten nagy diákjárás volt a fővárosban. Lengyel és olasz egyetemi hallgatók jöttek el. Az olaszok megjelentek a kultuszminiszter előtt is és szónokuk, Cassesa egyetemi tanár lelkesen emlékezett meg a sok évszázados magyar-olasz kapcsolatokról. A kultuszminiszter válaszában hajlandónak mutatkozott széleskörű olasz-magyar diák-cseremozgalmat támogatására.

Vér nem válik vízzé. Cseklész felvidéki községben a minap egy zászlószentelés alkalmával két magyar asszony, Kincses Mária és Kosztek Mária kényszerítették a szertartást végző cseh káplánt, hogy magyarul beszéljen. Perbefogták őket és Kincses Mária egyhavi fogságot, háromszáz korona pénzbüntetést. Kosztek Mária egyhavi fogságot és száz korona pénzbüntetést kapott.

A becsület nevében... Boros Erzsébet huszonhárom esztendővel ezelőtt, mint egészen kis leány lépett Gölti Ernőné gyórszentmártoni gyógyszerésznő szolgálatába. A férj halála után az özvegy másodízben Tóth Gyula, ugyancsak gyórszentmártoni patikus felesége lett. A kis Boros Erzi náluk is megmaradt szolgálatában és az újból özvegyggyé váló Tóthné olyan szeretettel gondozta, hogy az öt esztendővel ezelőtt leányává fogadta a hűséges eszeléket. Tavaly pedig, amikor a gyógyszerésznő halálát közeledni érezte, végrendeletében két emeletes házat, négy szobájának berendezését, továbbá két gyórszentmártoni házat és az ezekhez tartozó belső-ségeket Boros Erzsébetre iratta. Tóthné azóta meghalt és a harmincöt esztendő Boros Erzsébet egymásután kénytelen magától elutasítani a legdalásabb kéréket.

Haslövést kapott egy ezredes a hadgyakorlaton. A budapesti helyőrség egyes csapatai a minap Nagykovács község határában éleştöltéssel gyakorlatoztak. Egyszerre csak eddig ki nem derített helyről haslövés érte a parancsnokot, vitéz zajkai Riff! Sándor ezredest, aki néhány órai szenvedés után behalt sérülésébe. A vizsgálatot erélyesen folytatják az eset részleteinek kiderítésére. A szerencsétlen véget ért ezredes fényes katonai pompával temették el a fővárosban. A gyászszertartáson megjelent a kormányzó ő főméltósága is.

Rendelet a hősi és hadifogolyhalottak temetőinek gondozásáról. A honvédelmi minisztérium a legutóbbi rendeletet adott ki, amelyben a közigazgatási hatóságok feladatává teszi, hogy a hősi és hadifogolyhalottak temetőinek gondozására társadalmi alapot létesítsenek, a temetőket virággal díszítsék. A miniszter arra különös érdemeket szerzett hősök számára örök emléksírokat adományozhat.

Megint rajtavesztett két tőzsdebizományos cég. A tőzsdén legutóbb megfordult a nagy nyerek szerencséje és egymásután lettek fizetésképtelenné a merészen játszó cégek. Először a Goldschmiedt és Schönberg-cég ellen érkezett feljelentés mintegy 180 millió korona elikkasztása miatt. Goldschmiedt és Schönberg vagyontól lefoglalták, ebből a kár nagyjából megtérül. Kevésbé utóbb Hirtenstein Ákos ellen kértek eljárás, akinek bukása nem kevesebb, mint százaház pesti tőzsdést rántott magával. Mintegy félmilliárd koronára lehet tenni azt az összeget, amellyel Hirtenstein nem tud elszámolni. A megszökött szélhámost a rendőrség közei.

OLVASÓINKHOZ!

A „Vasárnap” nem az üzleti haszonért, nyereségért, hanem önzetlen, ideális célokért, a magyarság jobb jövőjéért, boldogulásáért küzd. Épen ezért igen gazdag tartalommal jelenik meg, s a szórakoztató, mulattató cikkeken kívül igen értékes — a töbftermelés titkait fejtegető — gazdasági cikkeket közöl.

Aki tehát szíven viseli a kisgazda-, földműves- és kisiparos-társadalom, valamint a saját érdekét, aki a vasárnapját nemcsak kellemezzé, hanem tanulságossá és hasznossá akarja tenni, az előfizet a „Vasárnap”-ra.

A „Vasárnap” a legolcsóbb hetilap, mert fél éves előfizetőinek csak 21-90 koronába kerül egy példánya.

A „Vasárnap” legkésőbb vasárnap reggelig a legmesszebb eső tanyára is megérkezik.

Előfizetési díjak:

negyedévre	290 K
félévre	570 K
egész évre	1080 K

Felkérjük azokat az előfizetőinket, kiknek előfizetése 1923. április 15-én lejár, hogy előfizetésüket a csatolt befizetési lapon megújítani sziveskedjenek, nehogy az előfizetési díj hiánya miatt a lap küldésében fennakadás álljon be.

Mutatványszámot ingyen küld a

„Vasárnap” kiadóhivatala
Budapest, VI. ker., Ó-utca 10. szám.

Ércpénzt veret a kormány. Egy svájci cég közbenjöttével a kormány német mintára ércpénzek verését akarja megindítani. Egyelőre ötven- és százkoronások előállítását tervezik és a gyártásra a körmőcbányai pénzverőből megmenett gépeket használnák fel.

Ahol kilencszázhatvan birka ég el. A Pestszentlőrinc melletti Halmi-pusztá birkaistállójába a minap két vándorlegényt szállásoltak be, akik veszekedés közben leverték az istállólampát, amelytől a száraz fapalló nyomban tüzet fogott. Az istállóba terelt 960 birka annyira megrémült, hogy a legnagyobb erőfeszítéssel sem lehetett őket a szabadba menteni. Valamennyi állat bennégett. A kárt 130 millió koronára becsülik.

T RÉ F Á K

Fő a békesség.

Vádolt: Tekintetes törvényszék! Én csak ki akartam békíteni a Pistát a Ferivel.

Bíró: De hiszen Pistát félholtra verte a furkósbotjával!?

Vádolt: Igen kérem, de másként nem lehetett békét teremteni.

A kényelmes utca.

Zsúfolt villamoskocsi érkezik a megállóhoz. Egy cigány rászökik a kocsi.

— Gyűjjön föl, more, — mondja a kalauz — van még egy állóhely.

— Nem megyek én — felel a cigány — állva gyalog is elmegyek!

Párbeszéd.

— Ugyan kérem, hol van a csötésztagyár?

— Talán a makarónigyártat tetszik gondolni?

— Igen.

— Azt nem tudom.

A jó ébresztőóra.

Órás: Tessék ezt megvenni. Nyolc napig jár ez az óra felhúzás nélkül.

Vevő: Na, ez pompás. És hány napig jár, ha felhúzzák!?

A BARÁTSÁG SZIGETE

R E G É N Y : I R T A + T U R C H Á N Y I I S T V Á N + +

(7. folytatás.)

— Hajó! Hajó! — ordította feljűk az őrs karjával kimutatott a tengerre. Csakugyan, valamennyien látták a reszkető, gyöngye fényt és izgatott öröm gyult ki szemükben. Csak az öreg kapitány csóválta a fejét.

— Az nem hajólámpa! — mormogta kimeresztve a szemét, akármi is, de nem hajólámpa.

De mi lehet hát akkor? Távcsovel sem lehetett többet látni, határozatlan, gyöngye fény remegett a vizen s hiába hallgatóztak, semmi jeladást nem hallottak, amely tudtukra adta volna, hogy észrevették a hegytetőn lobogó máglyafényt. Egyszerre Vásárhelyi felkiáltott:

— Odanézzenek!

A sziget ellenkező oldalára mutatott. Apró fénysugarak villantak fel itt is, ott is, tíz, húsz, sok apró láng mozgott, mintha a csillagok leszálltak volna a szigetre s itt folytaták volna forgásukat. Idejük sem volt, hogy szemükhöz kapják a messzelátót, hirtelen kialudt minden fény s csak a vak éjszakába meresztették szemüket.

— Képzeldés! — szólalt meg Murray.

— Nem, hitemre nem — kiáltotta Wiedemann — bizonyos vagyok, hogy lángok voltak.

— Kutassuk fel a környéket — ajánlotta valaki. Vásárhelyi ajánkozott, hogy két emberrel elmegy s felderíti a rejtélyes jelenséget. Két matrózzal el is indult, de csakhamar be kellett látnia, hogy éjszaka lehetetlen keresztülvágni az erdőn. Visszatért tehát a kis telepre, ahol akkor már mindenki együtt volt s nagyban vitakoztak valami felett.

— A kapitány azt mondja — fogadták — hogy bennszülöttek érkeztek a szigetre s most éppen arról beszélgetünk, miféle óvintézkedéseket kell tennünk arra az esetre, ha ellenséges szándékkal közelednének felénk.

— Ez a gondolat nekem is felőtlött az erdőben — szólta a fiatal magyar — azért nem engedtem meg, hogy fáklyákat gyujtsunk, amiknek fénye mellett keresztül vághattuk volna magunkat a sűrűn. Legyünk hát készen minden eshetőségre s reggel majd világosság derül mindenre.

Pillanatra néma csend lett s akkor mindnyájan felfigyeltek. Távorról zavaros hangok szűrődtek át az erdőn keresztül, tompa morgás, amiből azonban bizonyos ritmust is meg lehetett érezni, de oly elmosódott volt a láрма, hogy nem lehetett határozottan tudni, embertől vagy állattól szár-

... A vadember hangos kiáltással bukott hátra.

mazik-e? Egy azonban bizonyos volt: aggodalmat keltett és egyszerre feldúlta az eddigi nyugalmat, mellyel a sziget békés levegője a lelkeket eltöltötte. Némán ültek egymás mellett és nyugtalansággal gondoltak a jövődre... Ki tudja, milyen veszedelmek elé veti még a sors a sok viszonytagságon keresztülment hajótörötteket?...

V.

Az éhes tenger.

A következő nap lesújtó bizonyosságot hozott a hajótöröttek számára. A kiküldött magyar tudós azzal tért vissza kémlelő útjáról, hogy a Barátság-szigetén nagyszámú bennszülött szállott partra, lehetnek vagy kétszázan, valószínűleg egy egész törzs vonult át a szigetre s nyilván ellenséges szándékuak, mert vad haditáncukat is megfigyelte. Fegyverük a nyíl, melynek hegyét bizonyára méreggel kenték be, a hosszú dárda, a nehéz buzogány és a bumeráng, a közepén meghajló keményfa, mely az ausztráliai vad szigetlakók kezében félelmetes fegyver. Mikor Vásárhelyi beszámolt megfigyeléseiről, kinzó csend állott be a kis társaságban. Bruke kapitány szólalt meg először:

— Ha ők itt vannak, bizonyosan nem gőzhajón hajóztak ide...

— Magam is úgy vélem — mosolyodott el Vásárhelyi — sajnos, csónakjaikat nem tudtam megfigyelni. Nyilván elrejtették, vagy a szigetnek más pontján kötöttek ki.

— Várjunk csak, — töprengett a kapitány — az az egy bizonyos, hogy csónakon érkeztek. Akármennyire kitűnő hajósok is ezek a bennszülöttek, apró csónakjaikkal nem

tehettek meg hosszabb távolságot, abból pedig az következik, hogy a Barátság-szigetétől nem messze vannak a legközelebbi szigetek s ha ők eljöttek ide, mi is elmehetünk valamelyik másik szigetre.

— Ezzel a két csónakkal? — kérdezte Lang. — Hiszen az irányt sem ismerjük...

— Bizony, nem gyepekjáték a tenger! — bólintott a kapitány. — Hej ha a derék Excelsiort a talpam alatt érezném, ügyet sem vetnék ezekre a majmokra... De így? Bizony könnyen pecsenyévé válhatunk!

— Emberhús! — szörnyülködött Joubin.

— Gusztus dolga! — vigasztalta az öreg ten-

gerész. Az én legjobb barátomat is a vadak ették meg. Igaz, hogy ő ki is hívta maga ellen az étvágyukat, olyan kövér volt, mint egy hordó.

— Ezt a sorsot hagyjuk utoljára, — szólalt meg Wiedemann, — amíg idáig jutunk, tegyünk meg minden lehető, hogy kellőképpen védekezhessünk a várható támadás ellen.

— Ugy van, — helyeselt Lang — haladéktalanul tegyük meg az óvintézkedéseket. A telepet könnyen megerősíthetjük, bár még helyesebbnek tartanám, ha a hegy tetején kezdenők meg az erődítést s mindnyájan odavonulnánk. A csúcson könnyebb a védekezés s emellett a máglyának is gondját viselhetjük.

Rövid tanácskozás után elfogadták Kurt Lang tervét és nyomban hozzáláttak a felköltözéshez. Egy részük a tetőn kezdte építeni az alacsony hajlékot, vastag fatörzsekből mintegy falat vonva körülötte, másrészüket csomagolt, míg hárman az erdőben őrködtek, hogy rajtuk ne üssenek a vadak. Estefelől maga Vásárhelyi ment ki a szigetlakók tanyája felé, de alig tett néhány lépést az erdőben, sivitást hallott s a feje fölött nyíl süvített el és tompa koppanással furdódott a mellébe levő fa törzsébe. Fekete alakot látott a magas páfrányok között, amint újból lövése emelte íját, de már nem maradt ideje, hogy elpattantsa a hirt, mert Vásárhelyi lőtt s a vadember hangos kiáltással bukott hátra. Vértfagyaláló dühös üvöltés harsant fel a fák között, mire Vásárhelyi sietve visszavonult. Akkor este s egész éjszaka várták a támadást, de csendesen mulott el az éj, az első halott egyidőre megfélemlítette a vadakat s óvatossá tette őket. Így megfeszített munkával sikerült elkészíteni a kis erődítést a hegytetőn s arra is maradt idejük, hogy a támadhatóbb pontokat jobban megerősítsék. Estére heves szél kerekedett, mely éjjel felé dühöngő viharra fokozódott.

(FOLYTATJUK.)

Megfejtették: Sárossy János, ifj. Gomolka József, Sándor István, Slajchó Etel, ifj. Spisák János, Urbanovics Győző, Mohos Pál, Orbán Kálmán, Bota Mihály, Balázs Juci, Balázs Jancsi, Mizérák Erzsébet, Lászlóné, Tóth Gyula, Nagy István, Nagy Ferenc, Mészáros Zsigmond, Farkas István, Sporen Lajosné, Révész B. Sámuel, Högen Ferenc, Szekeres István, Hajmed János, Borsos József, Zsigmond László, Nagy Zsuzsika, Borsi Mózes, Hoffer András, Bodnár Pál, Havas István, Borsi Erzsébet, Kis Péter, Miklya Judith, Moizs Béla, Gergely Lajos, Gulyás András, ifj. Nyerges Mihály, Márta György, Pápai Jánosné, Vargyas István, ifj. Vargyas Mihály, ifj. Lampérth Béla, Kása Béla, Matics István, Lőrincz József, Imre Sándor, Havas Ibolya, Józsa Sándor, Dobos Annus, Salamon Bálint, Boros Mihály János, ifj. K. Kurusz Mihály, Harcz Irénke, Fábian Etus, Földi Juci, Haraszi Sándor, Szakál József, Breznyán Pál, Szabó Elek, ifj. Vetró József, Rákai István, Urbány Ferenc, ifj. Melcher Mihály, Tóth Lajos.

Jutalomkönyvet nyertek: ifj. Vargyas István (Dunaszentbenedek), ifj. Lampérth Béla (Mencshely), Dobos Annus (Pápóc), Harcz Irénke (Óriszentpéter), Haraszi Sándor (Egyházasharaszti), Fábian Etus (Hajdusámson), Hoffer András (Gyékényes), Breznyán Pál (Kiskörös), ifj. Nyerges Mihály (Csanádpalota), Gergely Lajos (Tass).

A 13-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő heti számunkban közöljük.

Főszerkesztő: Meskó Pál.

Felelős szerkesztő: Héjj Imre dr.

Főmunkatárs: Buday Barna.

Felelős kiadó: Meskó Pál.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak április hó 8-án.)

Gabonavásár. Búza, 76 kilogrammos tiszavidéki 21.000—200, egyéb származású 20.800—21.000, 78 kilogrammos tiszavidéki 21.300—21.500, egyéb származású 21.000—500, rozs 13.000—500, takarmányrapa 11.000—500, sörarpa 11.000—500, zab 14.000—500, tengeri 10.000—400, korpá 6200—300 korona métermázsánként.

Liszt és őrlemények. Duplafogós 0-ás liszt 255, 0-ás liszt 250, főzöliszt 245, 6-os kenyérliszt 240, 7 $\frac{1}{2}$ -es kenyérliszt 170, 8-as takarmányliszt 75, 0-ás rozsliszt 185, 1-es rozsliszt 165 korona. Korpá 100 kilogrammonként 6300—6400 korona.

Vetőmagvak. Árak nyersárúért 100 kilogrammonként: Lucerna, magyar, 1922. évi 70.000—90.000, löhere, 1922. évi nagyarankamentes 120.000—150.000, löhere, nagyarankas, 130.000—130.000, fehérbab 15.000, telessárga borsó 34.000—35.000, mák 61.000, napraforgómag 19.000—20.000, lenmag 30.000—32.000, kendermag 24.000—26.000, cirok 5000—5500, baltacímag 22.000—23.000, tavaszbükköny 18.000—20.000 korona.

Takarmány. Reteszéna, elsőrendű 6300—7500, másodrendű 4850—6250, muharszéna 7000—7800, lucernaszéna 7000—8000, zabosbükköny 6500—7900, takarmányrépa 1000—1300, alomszalma 3800—4700, zsupszalma 4600—4800 K métermázsánként. — *Budapesti műtakarmánypiac.* Az irányzat szilárd. Korpá 70, 8-as takarmányliszt 80, konkoly 80, szárított répaszelet 80, szárított moslék 90, malátacsira 70, lótap 60, olajpogácsa 85, extrahált liszt 60 K kilogrammonként.

Vágóállatvásár. Ókor, legjobbmínőségű 600—750, kivételesen 800—900, középminőségű 500—600, silányabb 400—500, bíka, legjobbmínőségű 500—700, kivételesen 750—850, gyöngébb 420—570, bivaly 420—500, legjobbmínőségű tehén 570—700, kivételesen 750—850, gyöngébb 400—550, kicsontozni való marha 290—380, növendékmarha 380—500 korona kilogrammonként elősúlyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 950—1250, középminőségű 1000—1270, nehéz zsírsertés 1160—1430 kilogrammonként elősúlyban.

Budapesti lóvásár. Igás kocsiló, nehéz 160.000—550.000, igás kocsiló, könnyű 105.000—362.500, alárendelt minőségű lovak 30.000—163.000 koronáig.

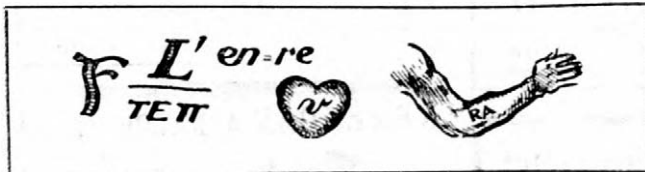
Nyersbőr. A nyersbőrpiacra az irányzat tartottan élénk, a forgalom kielégítő. Nyers marhabőr 1000—1100, száraz marhabőr 2000—2100, borjúbőr, fej nélkül 1800—2000, száraz borjúbőr, fej nélkül 3600—4000, sózott lóbőr 10.000—12.000, száraz 5000—6000, gyapjas juhbőr 700—800, nyírott juhbőr 600—700, báránybőr 600—700 korona kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. Tej 136, habtejcsin 1000, tejfel 360—380 K literenként. Elsőrendű teavaj 2500, másodrendű 2000, tehenturó 300—360, lühturó 400—460, kevert 570—640, óvári 1000—1100, trappista 960—1000, gróji 1400—1600 K kilogrammonként.

Baromfi, tojás és hal. Tojás darabja 30 K. Csirke párja 1500—3000, tyúk párja 2200—5000, hizott káppan párja 3000—3500, hizott liba 1800, hizott pulyka 1200, ponty 600—1200, harcsa 1900, csuka 1400, kárász 300 korona kilogrammonként.

REJTVÉNYEK

1. Képrejtvény.

(Beküldte: Kapcsándy Sándor, Dákáról.)

2. Tréfiás kérdés.

Sok levele van, mégsem fa.
Sokat beszél, bár nincs szava.

Mi ez?

(Beküldte: Borsos József, Sümegről.)

3. Beüregjtvény.

Terike, Aranka, Lujza, Ottilia, Özséb, Amálka,
Klára, Rózsika, Adél, Juliska, Fáni, Natália,
Bözsí, Ágnes.

(E nevek kezdőbetűinek helyes összerakása egy helység nevé adja.)

(Beküldte: Katona Károly, Balatonfölkajáról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 18-ik számunkban közöljük.

A 12-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: **Más kárán tanul az okos.**
2. Beüregjtvény: **Esőben, hóban ázom, fázom.**
3. Verses rejtvény: **Őz, gőz.**

Zöldség és gyümölcs. Burgonya 40, fejeskáposzta darabja 40, sárgarépa 30—36, fekete retek 30—32, kerti sóska 400, mezei sóska 300 korona kilogrammonként. Dió tisztítva 1200, mandula 2600, mák 640, lencse 220, bab 140—160, borsó 200—280, dió héjában 220—260 korona kilogrammonként.

Gyapjú. Az árak változatlanul 1250—1600 K között mozognak kilogrammonként minőség szerint.

Idegen pénznemek legmagasabb árai. A devizaközpont hivatalos árjegyzése 1923. április hó 10-én: 1 drb Napoleon arany 16.200 K, angol font 20.975 K, dollár 4545 K, francia frank 366 K — f, német márka 23 f, olasz lira 32 K 50 f, osztrák korona 6'5 f, román lei 23 K, cseh korona (szokol) 136 K 50 f, svájci frank 840' K, szerb dinár 45 K 50 f, lengyel márka 11'5 f. Zürichben 100 magyar koronáért 0-12 1/2 svájci frankot fizettek.

Hegedű, klarinét, teljes zenekari felszerelés, községi dob, kürt, harmonika, ocarina, zongora, gramofon és lemezek a legolcsóbb árban:

STERNBERG HANGSZERGYÁR
VII., Rákóczi-út 60. (Zenepalota.) Árjegyzéket bérmentve.

SZÖVETKEZETEK FIGYELMÉBE!

Elsőrendű színbőrből készült férfi-, női-, gyermekcipők, box-, sevro- és zsíros-bőrből a legjutányosabb napi árakon szerezhetők be a

„HANGYA“ CIPŐOSZTÁLYÁNÁL.

Munkáscipők nagy választékban.

KERÉKPÁROKAT

ujjakat, megrendelés szerint készíti összes alkatrészeket, gummit raktáron tart és varrógépek javítását jutányos árban vállalja

SZŐCS JÁNOS
Budapest, VIII. ker.,
Baross-utca 17. sz.

Pálinkafőző- és mosóüstök vörösréz-ből.
RÉZGÁLIC — RAFFIA — RÉZKÉNPOR

szab. Balaton-, Turul- és Vermorel-rendszer
szőlőpermetezők
szénkénevezők, háti és egykezes kénporozógépek a legolcsóbb gyáriáron beszerezhetők
SZONTÁGH PÁL részüregyár (Cégtitkok Terényi Samu)
Budapest, IX., Üllői-út 19. sz.

DRÓTKERITÉS

legjobb minőségben, legolcsóbban
RENNER ES HAMVAI
sodronyfonat- és sziladrákészítőkhél
Budapest, VIII., Köztemető-út 3. szám.
Baross-tér sarok. Keleti pályaudvar közelében.

HARANGOKAT

tiszta harangérből pontos hangolással leggyorsabban önt és szállít az Országos Harangszakértői Bizottság felügyelete mellett a

Harangművek r.-t.
„Ecclesia“ alapítás
Budapest, IV., Irányi-u. 27.

Permetezőket

(Vermorel-rendszer)
kifogástalan minőségben
legjutányosabban szállít

NAGY IGNÁC
Budapest, VII. ker., Károly-körút 9. szám.
Telefon: József 115—15.

Ekék, ekealkatrészek,

boronák, kapáló ekék, fűkaszálók,
marokrakó és kévekdő aratógépek,
ógeréblyék, kézi-járgányosok,
motoros- és gőzcséplőkészletek,
szecskavágók, répvágók, darálóok,
morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a
„HANGYA“ mezőgazdasági géposztályánál szerezhetők be legjutányosabban.

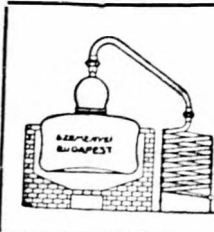
CSALÁDI-ISKOLAI-SZÍNHÁZI MOZIT AKAR?-IRJON!
HATSCHÉK FARKAS MOZI BPEST
IV. KÁROLY-KÖRUT 26.

Ha ingatlant venni vagy eladni óhajt, forduljon bizalommal hozzám; minden előleg nélkül, szorosan a megállapított jutalékért életem leggyorsabb lebonyolítását
KISS LAJOS, Budapest, IX., Lónyal-u. 19.

Brilliánsokat, gyöngyöket, régiségeket bárkinél drágábban vesz:
Székelly Emil Király-51. Tel.: József 105-35. (Teréz-templ.m.)

Dr. Héray Andor

«Országos Földbirtokrendező Biróság» Által engedélyezett Ingatlanforgalmi vállalata.
Budapest, IX., Rákoss-utca 11., földszint 1.

Pálinkafőző-üstök, központi szeszfordókát — mosóüstöket, valamint tejjegzdasági eszközöket készít és raktáron tart.
Szemenyel Lajos
ezzműves, önév és képműhelye Budapest, IX., Römets-utca 34. szám.

KERÉKPÁR ALKATRÉSZEKET

friss külső-belső gummik a t, láncok, pedálokat nagyban gyári árban
LÁNG J. és PIA
Budapest,
József-körút 41.sz.
Árjegyzék ingyen.

Szakorvos rendelő vér- és nemibetegek részére. Ezüst salvarsan-oltás!
Rendelés egész nap.
VII., Rákóczi-út 32., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

Hungária-drótfonatok

a legolcsóbbak és legtökéletesebbek

Egyedüli gyártója:
Haidekker Sándor
sodronyszövet-, fonat- és kerítésgyára
Budapest, VIII. ker., Üllői-út 48/27. szám.
Árjegyzék ingyen és bérmentve!
Rozsdásodás ellen kétszer kátrányozott tuskés-sodrony kilója 400 korona.